

Complexnummer: 527799

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Diamantslijperij Asscher

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

527800, 527801, 527802

Woonplaats

Amsterdam

Gemeente

Amsterdam

Provincie

Noord-Holland

Locatie van het hoofdobject

Tolstraat 127, 1074 VJ te Amsterdam

Complexomschrijving

Inleiding

In 1907 tot stand gekomen complex van de voormalige DIAMANTSLIJPERIJ van de firma I.J. Asscher, gebouwd naar een ontwerp van de architect G. van Arkel in een sobere variant van de Art Nouveau en bestaande uit drie onderdelen: het hoofdgebouw van de voormalige diamantslijperij, de portiersloge en het voetinghek. Het met inwendige betonconstructie opgetrokken fabrieksgebouw met gevels in oranje-gele verblendsteen is nabij de Amstel vrijwel vrijstaand gelegen op een rechthoekig perceel op de hoek van de Tolstraat en de Rustenburgerdwarsstraat. De portiersloge, in dezelfde oranje-gele baksteen bevindt zich achter het hek aan de Tolstraat ten ZO van de fabriek. Het hek met drie doorgangen volgt de perceelsgrens en vormt aan de zuid-, oost- en westzijde hiervan de afsluiting. N.B. De recente noordelijke aanbouw, het trafohuisje en de recente hekstijlen bij de doorgangen vallen niet onder de bescherming.

Waardering

Voormalig diamantslijperij-complex van Asscher van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische en industrieel-archeologische waarde als goed herkenbaar bewaard gebleven representant van een voor de Amsterdamse nijverheid belangrijke bedrijfstak in een voor de functie en bouwtijd kenmerkende variant van utilitaire Art Nouveau-trant. Tevens van belang wegens innovatieve, bouwhistorische waarde wegens de vroege toepassing van een inwendige betonconstructie.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 527800

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 december 2004
Kadaster deel/nr 82933/32

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Amsterdam Amsterdam Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Amsterdam Oud Zuid

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Amsterdam	V	11690	A23	
Amsterdam	V	11690	A2	
Amsterdam	V	11690	A11	
Amsterdam	V	11690	A25	
Amsterdam	V	11690	A17	
Amsterdam	V	11690	A21	
Amsterdam	V	11690	A10	
Amsterdam	V			12155
Amsterdam	V	11690	A1	
Amsterdam	V	11690	A12	
Amsterdam	V	11690	A16	
Amsterdam	V	11690	A15	
Amsterdam	V	11690	A3	
Amsterdam	V	11690	A19	
Amsterdam	V	11690	A28	
Amsterdam	V	11690	A5	
Amsterdam	V	11690	A6	
Amsterdam	V	11690	A14	
Amsterdam	V	11690	A7	
Amsterdam	V	11690	A4	
Amsterdam	V	11690	A22	
Amsterdam	V	11690	A24	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amsterdam	V	11690	A27	
Amsterdam	V	11690	A26	
Amsterdam	V	11690	A18	
Amsterdam	V	11690	A9	
Amsterdam	V	11690	A13	
Amsterdam	V	11690	A20	
Amsterdam	V	11690	A8	
Amsterdam	V			12420

*Omschrijving***

Omschrijving

Op een L-vormig grondplan ontworpen hoofdgebouw van de voormalige DIAMANTSLIJPERIJ Asscher, met vier tot vijf bouwlagen onder samenstel van zadel- en platte daken. Het gebouw is onderkelderd. Aan de westzijde wordt het gebouw afgesloten door een korte dwarsvleugel onder zadeldak met tot toren opgetrokken hogere hoekpartijen. Het langgerekte middendeel en de hogere hoekbebouwing aan de oostzijde worden met platte daken afgesloten. De gevels zijn opgebouwd uit oranje-gele verblendsteen afgewisseld met natuurstenen accenten en decoratief gebruik van rode verblendsteen in bandwerk, fries, segmentbogen boven de vensters en verspreide geometrische motieven. Trasraam in donkere verblendsteen met openingen naar het souterrain in natuurstenen kader. De gevels zijn sterk horizontaal en verticaal geleed met vensterseries. Alle vensters hebben een gemetselde benedendorpel en strek of boog en natuurstenen hoekaccenten. Aan de gevel bevinden zich natuurstenen vergaarbakken en/of spuwers. De teruggerooidde voorgevel aan het open voorterrein aan de Tolstraat heeft een langgerekte middenpartij van dertien traveeën, waarin zesdelige vensters per travee, geflankeerd door twee smalle traveeën ter breedte van elk één vensteras. Boven de gemetselde, afgeschuinde gevellijst een sierlijk hek met korte gedrongen pijlers als voortzetting van de muurdammen. De hogere hoekbebouwing aan de oostzijde heeft vijf bouwlagen, waarvan de meest oostelijke travee lager is dan de travee met de hoofdingang; elke travee is drie vensterassen breed. De meervoudig gelede hoofdtoegang in rijk natuurstenen kader in de voorgevel aan de Tolstraatzijde. Hierboven een brede vensterpartij met gemetselde stijlen waarboven een tegelfries met 'DIAMANTSLIJPERIJ I.J. ASSCHER'. Hierboven een lage drievoudig gelede vensterpartij met groot segmentvormig bovenlicht. Verdere gevel met brede drievoudig gelede vensterpartijen met gemetselde stijlen en lichte togingen en vijf- of zesvoudig gelede partijen met dito stijlen en smalle vensters met tuimelraam. Op de derde verdieping aan de rechterzijde bevindt zich een loggia, waaronder natuurstenen waterspuwers. Rechte in hoogte variërende gevelbeëindiging met gemetselde borstwering en dubbele gedrongen pijlers met natuurstenen koppen. De zijgevel aan de oostzijde heeft aan de linkerzijde een zich over de bouwlagen uitstrekkende aangebouwde rechthoekige schoorsteen met opzetstuk met natuurstenen afsluiting met rookgaten. Verder smalle vensters in verschillend formaat en samenstel. De achtergevel heeft aan de rechterzijde een risalerend deel met de smalle en gekoppeld of oplopend geplaatste vensters van het trappenhuis. Aan de linkerzijde brede zesvoudig gelede vensterpartijen van souterrain tot tweede verdieping met hogere of lagere vensters met tuimelraam. Derde en vierde verdieping met drie traveeën. Eenvoudig hek/borstwering ter afsluiting.

De korte vleugel aan de westzijde bestaat grotendeels uit vier bouwlagen boven het maaiveld en heeft de vijf traveeën brede voorgevel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

aan de Tolstraat. De vensters hebben een enkele horizontale geleding. Op de eerste en derde verdieping zijn de drie middenvensters licht getoogd. De gevel eindigt in twee rechthoekige torenopbouwen met gemetselde open borstwering en posten met natuurstenen afdekking en waterspuwers. Hiertussen bevindt zich de topgevel met getande natuurstenen lijst en dito sierelement ter bekroning. Smalle vensters met gemetselde stijlen. Op de derde verdieping een tegeltableau met jaartal '1907' en tableaus met tegels in geometrische patronen. Op deze verdieping ook een tweetal kleine driezijdige natuurstenen balkons. De zijgevel aan de westzijde is vijf traveeën breed. De brede tripartiete vensterpartijen worden door gemetselde stijlen geleed. Rechte gevelbeëindiging met geheel links een topgevel met drievoudig opklimmend venster. De achtergevel van de vleugel is eveneens vijf traveeën breed en wordt afgesloten door een brede topgevel met drievoudig venster. De zijgevel aan de oostzijde sluit aan op de voorgevel van het middendeel van de slijperij en is op de tweede en derde verdieping vijf traveeën breed. Op de begane grond en eerste verdieping zijn er twee brede tripartiete vensterpartijen. In de oksel een secundaire toegangspartij met geleed en licht getoogd bovenlicht. Aan de linkerzijde van de gevel vormen korte gedrongen pijlers tussen afgeschuinde gemetselde lijst een voortzetting van de muurdammen uitkomend boven de gevelbeëindiging.

Interieur: Met name op de begane grond van het middendeel is een voormalige productieruimte van de slijperij in hoofdlijnen bewaard gebleven. Inwendig series vierkante pijlers (met afgeronde hoeken) van de betonnen draagconstructie; de pijlers zijn geplaatst in een stramien van circa 4 x 4 meter. Hiertussen balklagen op consoles.

Waardering

Hoofdgebouw van de voormalige diamantslijperij van Asscher van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische en industrieel-archeologische waarde. Verder van belang wegens de typologische en bouwhistorische waarde als één der laatste representanten van de grootschalige diamantfabrieken in Amsterdam gebouwd volgens de moderne inzichten van het begin van de twintigste eeuw. Van belang als beeldbepalend hoofdonderdeel van het complex 'diamantslijperij Asscher'.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Nijverheid

Functie

Diamantslijperij

Monumentnummer*: 527801

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 december 2004
Kadaster deel/nr	82933/27

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Amsterdam	Amsterdam	Noord-Holland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amsterdam	V			12418
Amsterdam	V	12596	A6	

Omschrijving**

Omschrijving

In 1907 tot stand gekomen voormalige PORTIERSLOGE op rechthoekige plattegrond onder plat dak en met gemetselde gedrongen pijlers met natuurstenen afdekking op de vier hoeken. Rechthoekig gebouwtje van één bouwlaag en met gemetselde gevels in oranje-gele verblendsteen in kruisverband afgewisseld met decoratief gebruik van rode verblendsteen in bandwerk en bij togingen en natuurstenen accenten bij toegangspartij, vensters en met in donkere baksteen gemetselde ezelsrugafdekking. Trasraam in donkere steen. Vensters met licht getoogd bovenlicht en afgeschuinde gemetselde benedendorpel en natuurstenen hoekaccenten. Op de NW-hoek een hoger opgetrokken deel met grijswitte wijzerplaat. Hieronder hoofdtoegang met lage stoep en flankerend muurwerk en met houten toegangsdeur met drievoudig geleed licht en met gekoppelde bovenlichten in natuurstenen kader. Aan de rechterzijde drie vensters waartussen gemetselde stijlen. De gevel aan de Tolstraat heeft twee van dergelijke vensters. De noordgevel heeft één dergelijk venster alsmede een toiletvenster met tuimelraam. Blinde tracering van de hogere opbouw aan de rechterzijde. De oostgevel is blind en heeft evenals de westgevel kleine openingen in de geel-rode sierband onder de gevelbeëindiging.

Waardering

Uit 1907 daterende voormalige portiersloge in utilitaire Art Nouveau trant van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische en typologische waarde. Van belang wegens ensemblewaarde in relatie tot het stilistisch verwante hoofdgebouw en als historisch-functioneel onderdeel van het complex 'diamantslijperij Asscher'.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen	Transport	Wachtlokaal

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 527802

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 december 2004
Kadaster deel/nr	82931/112

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Amsterdam	Amsterdam	Noord-Holland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amsterdam	V			8701
Amsterdam	V			12419

*Omschrijving***

Omschrijving

In 1907 tot stand gekomen HEK met drie doorgangen gelegen aan de west-, zuid- en oostzijde van de perceelsgrens van het complex Diamantslijperij Asscher. Het hek rust op een gemetselde voeting met ronde en geprofileerde ijzeren colonetten waartussen aan de zuid- en oostzijde ijzeren hekwerk met drievoudig gepunte stijlen en regels. Voor het wachtlokaal, de westvleugel en op de NW-hoek van het perceel bevindt zich elk een toegang met dubbele openslaande hekken. Het hek wordt aan de achterzijde geschraagd door een gebogen en een schuingeplaatste trekstang op een dwarsgemetseld voetstuk met natuurstenen afdekplaat.

Waardering

Uit 1907 daterend hekwerk van algemeen belang als historisch-functioneel onderdeel van het complex 'Diamantslijperij Asscher'.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheidig(D)	Hek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument